

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Juris Canonici A. R.P. Paulo Laymanno Societatis Jesu Theologo SS.
Canonum In Alma, Catholica, Et Episcopali Universitate Dilingana
Professore Qvondam Ordinario, Prælectionibus Academicis Illustrati

Laymann, Paul

Dilingæ, 1673

Capitulum XLVIII. Per tuas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62587](#)

numerare instituens, huius meminerit; quare locum hic habere debet respōsum Adriani Imp. in l. 3. §. eiusdem, de testibus: Hoc ego solum tibi scribere possum summatum, non vniue ad vnam probationis speciem cognitionem statim alligari debere, sed ex sententiā animi tui te existimare oportere, quid aut credas, aut parum probatum tibi opineris, videri potest. *Abbas hie. n. 11.*

7 Not. III. Ferre testimonium in judicio est actus publicus & legitimus; quamobrem infames, qui à publicis & legitimis actibus repelluntur, etiam testari in judicio prohibentur, vti hīc apparet & significatur in l. 1. ff. *De test. b.* verū, officium testis non debet censiū publicum, vti bene monet *Abbas. in rubric. tit. seq. Gail. lib. 1. observ. 100. n. 2.*

8 Not. IV. In dubio praeferendum est id, in quo minus periculi est; quare si agatur de matrimonio contrahendo in dubio consanguinitatis, alteriusve impedimenti, prohibēdum erit matrimonium, iuxta ea, quæ docui lib. 1. Th. mor. 17. 1. cap. 5. n. 23. Sin autem agatur de matrimonio, quod contractum est, dissoluendo, in dubio pronuntiandum erit pro matrimonio, maximè si impedimentum ex positivo humano jure proueniat, iuxta dictū Innoc. III. tolerabilius est &c. Sed et si ex diuino jure proueniat, tamen coniuges, qui in bona fidei possessione hactenus erant, separandi non essent manente dubio, iuxta ea quæ docui cit. cap. 5. n. 24.

CAPITULUM XLVIII.

Per tuas.

P A R A P H R A S I S.

Controversia erat inter Canonicos S. Petri & Guilielmum, is tribus mensibus à tempore, quo testes publicati erant, eisdem denuo auditu postulauit. judex dubitanus, vtrum recipere deberet, Honorium III. consuluit, qui hīc respondet, recipiendos iterum non esse, praterquam si Guilielmus super certis interrogatoriis testes examinari petuerit, idque à judice malitiosè, aut negligenter omissum fuerit.

S U M M A R I U M.

1. Publicatione facta testificationum, iudicem

testes super iisdem articulis ordinariè recipi non possunt. Exceptio una habetur in textu huīus capituli.

2. Testis denuo recipi petens, ut prius dictum corrigat, non audiatur, nisi in continentia fiat.
3. Recipi potest, si dicto priori aliquid addere, v.g. circumstantiam ex oblinione omissem velut. Minor tamen ei fides habebitur, quam si in principio dixisset.

N Ot. vn. Facta publicatione depositio num, iudicem testes super iisdem articulis recipi non possunt, ordinariè loquedo; nam idem est subornationis periculu, siue iudicem, siue alij testes post factam publicationem producantur. Exceptionem vnam habes in textu, aliam in c. Cūm clamor. 53. hoc tit.

Sed dubium est, vtrum iudicem testes produci possint ad examen, postquā semel examinati fuerunt, attestationibus nondum publicatis.

Resp. & Dico 1. Si testis denuo recipi posseletur, ut prius dictum corrigat, non audiatur, nisi id fiat in continentia secundum judicis arbitrium. 6. Praterea. ubi Innoc. & Joan. Antr. verb. In continentia.

Dico 2. Si testis denuo recipi petatur, nō vt corrigat, sed vt addat, quia circumstantia ad rem pertinētem edicere oblitus sit, tunc judex permittere poterit, si justā ratione petitio subnixa videatur, ita tamen, ut minor ei fides habeatur, quam si in principio dixisset, vel in continentia addidisset, sicuti docet Innoc. loc. cit. n. 3. Abbas hie, colum. 2. Felin. n. 2.

Dico 3. Certum est, quid in casibus, quibus testes iudicem recipi possunt aut debent, post publicationem testificationum multo magis recipiendi sint clausis testificationibus.

CAPITULUM XLIX.

Licet.

P A R A P H R A S I S.

Lis erat inter Episcopum Burgensem & Clericos S. Mariæ, coram Cardinali, quem Honorius III. dedit auditorem causæ, coram eo Procurator Episcopi dixit,